

Следејќи ги постапките на сегашната владејачка партија ДУИ, актуелната опозициона партија ДПА ги применува истите чекори како и интегративците кога беа во опозиција. Всушност, искуството покажа дека бојкотот како демократско право на политичките субјекти кај нас одамна се злоупотребува. Па, штом нешто некому не му "штима", односно не е по негов терк, тогаш решавањето на "проблемот" го бара во бојкотот на законодавниот дом, но и во меѓусебните обвинувања за тоа кој е подобар борец за правата на оние кои ги избрале во Собранието.

Дали ДУИ и ДПА сега се само навидум раскарани за "албанските прашања", и за начинот на нивното решавање? Досегашното искуство покажува дека и двете албански партии имаат идентични барања во однос на Албанците. Единствена разлика е во начинот на кој ги презентираат барањата, а методите кои ги применуваат зависат од тоа дали се позиција или се опозиција.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Постапките на бојкот, кои речиси 17 години се случуваат на македонската политичка сцена, повторно се актуелни. Всушност, тие никогаш и не избледнале, напротив бојкотот на Собранието од страна на политичките партии стана повеќе од легитимен. Иако неучеството во работата на законодавниот дом е демократско право на политичките субјекти, сепак тоа право партиите веќе одамна го злоупотребуваат. Па, така штом некој закон или постапка некому не му се допаѓа, единствено решение за надминување на проблемот се бара во бојкотот на Собранието. ДПА одби да учествува во

ДОДЕКА СЕ НА ВЛ ШТОМ СЕ ВО ОП СОБРАНИЕТО

ОД МИТИНГОТ НА ДУИ ВО ГОСТИВАР

работата на новиот собраниски состав и донесе одлука нејзиното раководство да ги повлече од собраниските седници единаесетте пратеници, со образложение дека не бил почитуван и реализиран Рамковниот договор, немало закон за социјалниот статус за борците на ОНА и дека, генерално, интересите на Албанците во Македонија биле ставени во втор план.

Сепак, она што важи за ДПА на некој начин важи и за ДУИ, бидејќи отсуството од собраниската работа им е својствено и за двете партии. Тие наизменично ги применуваат постапките на бојкот, во зависност од тоа дали се позиција или опозиција.

Во моментов актуелен е собранискиот Деловник, односно употребата на албанскиот јазик, со која ДПА го условува враќањето во законодавниот дом. Коментарот на ДПА за неговото брзо изгласување беше дека "за 15 секунди ДУИ ги предала албанските национални интереси".

"Овој потег на ДУИ најавува дека периодот кој следува ќе биде преполн со понижување на Албанците и на нивните барања. Пред неполна година, за истиот Деловник, каде употребата на албанскиот јазик беше многу понапредна,

ДУИ поднесе повеќе од 2.500 амандмани за да го спречи неговото донесување", изјави потпретседателот на ДПА, Бесим Догани.

Токму употребата на албанскиот јазик во Собранието ја наметна дилемата дали и во редовите на интегративците постои разединетост околу ова прашање?

По колумната на потпретседателката на ДУИ, Теута Арифи, која начинот на владеење на ВМРО-ДПМНЕ го оквалификува како "демократура" и "автократски начин на поимање на Собранието, кои водат до вистинска диктатура", ретерираше новиот координатор Тахир Хани, тврдејќи дека написот е нејзин личен, а не партиски став.

"Постои апсолутно единство во нашите редови и усвоениот Деловник на Собранието во доменот на член 3 не е лимитиран во употребата на албанскиот јазик и начелно тој член ќе функционира така како што ќе се усвои законот за употребата на јазиците. Убеден сум дека тој закон ќе даде можност албанскиот јазик да се употребува, на соодветен начин, во Собранието", изјави Хани.

Како што е познато, овој член беше причина за неработењето на собраниските комисии чии претседатели беа

АСТ ИМА ДЕМОКРАТИЈА, ОЗИЦИЈА БОЈКОТ НА

**ДПА ГО УБЕДУВАШЕ АЛБАНСКИОТ ЕЛЕКТОРАТ ДЕКА
ТОКМУ ТИЕ СЕ ВИСТИНСКИТЕ**

Албанци, било да се од ДУИ или од ДПА, кои бараа да претседаваат на албански јазик.

Иако на лидерските средби беше постигнат договор за ова прашање мнозинството во Собранието ја донесе старата верзија на Деловникот.

ДПА

Сепак, начинот на кој реагираат и ДПА и ДУИ е идентичен кога тие се во опозиција. Во 2002 година ДПА ја бојкотираше собраниската седница за избор на Влада составена од СДСМ и ДУИ. Тогашниот потпретседател на ДПА, Мендух Тачи, изјави дека "неговата партија и пратеничката група се солидаризирале со поранешните членови на ОНА кои", според него, "не биле присутни на седницата".

Во Владата на СДСМ и на ДУИ, во периодот од 2002 до 2006 г. ДПА два пати излегуваше и влегуваше во Собранието. Првиот пат во април 2003 г. ДПА прогласи мораториум во политичкиот живот и го напушти Собранието, со образложение дека не била задоволна од спроведувањето на Рамковниот договор, од непочитувањето на Законот за амнестија на поранешните припадници на паравоената ОНА и од донесениот Закон за употреба на пасошите.

Партијата на Џафери го замрзна дејствувањето во државните институции.

Претседателот и потпретседателот Џафери и Тачи поднесоа неотповикливи оставки на функциите, кои не им беа прифатени. Побараа протекторат врз Македонија бидејќи, како што тврдеа, "охридскиот Рамковен договор е мртов и затоа треба да се свртиме кон изградба на една етничка држава, оти Македонија не може да се гради како мултиетничка". Многумина таквиот чин го оценија како обид на ДПА да го сврти вниманието врз себе и да го врати руинираниот рејтинг по катастрофалниот пораз на парламентарните избори во 2002 година. По неколкумесечен бојкот, во јуни 2003 г. Централното собрание на ДПА ја повлече одлуката за мораториум на политичкото дејствување и донесе одлука за враќање на партијата во Собранието.

"Мораториумот го даде својот придонес и покажа дека без ДПА македонската политичка сцена е посиромашна и дека нема вистинска артикулација на албанските интереси", изјави Арбен Џафери.

Новата платформа на ДПА, која беше усвоена на јулскиот трет Конгрес на партијата беше под мотото "За нови визији", а по реизборот за тогашен претседател, Џафери истакна: "Евентуалното неспроведување на охридскиот Рамковен договор ќе биде причина ДПА да се насочи кон нови правци и решенија, односно создавање етнички држави.

Во април 2005 г. ДПА ја обвини ДУИ

Собранието го усвои Законот за употреба на јазиците. Со Законот не се предвидува употреба на албанскиот јазик како втор службен јазик на целата територија на РМ. Претседателите на собраниските комитети од редот на Албанците ќе можат да претседаваат на албански јазик. Пратениците Албанци ќе можат да ги добиваат законите и другите материјали освен на македонски и на албански јазик. Во единиците на локална самоуправа граѓаните кои се над 20 отсто од подрачните единици на министерствата ќе можат да добијат одговор, освен на македонски и на нивниот мајчин јазик. Со Законот не е прифатено командите во рамките на полицијата и одбраната да се издаваат и на албански јазик, министрите на официјалните настапи не можат да употребуваат албански јазик, односно ќе зборуваат само на македонски јазик. Не е прифатено седниците на Собранието да се водат на албански јазик.

дека поддржана од своите коалициони партнери во власта ги направила нерегуларностите и ги добила локалните избори со фалсификат. ДУИ ги отфрли обвинувањата и возврати дека оној кој губи има право да се лути. На 20 април пратеничката група на опозиционата ДПА ја напушти работата во Собранието. Причината за ваквата одлука била поради, како што велат, трикот на владеејачкото мнозинство, кога наместо да го усвојат нивниот предлог да расправаат за законот за поништување на локалните избори со мнозинско албанско население веднаш по интерпелацијата на Илинка Митрева, законот бил ставен како 29-ти по ред.

ДУИ

По полициската акција во селото Брест на Скопска Црна Гора во 2005 г. тогашната владеечка ДУИ акцијата ја оцени како брутална и насочена против албанското население и се закани дека ќе ја напушти и Владата. Таа го обвини коалициониот партнер СДСМ дека "не била рамноправно консултирана за таа акција". Интегративците не ја напуштија Владата и покрај заканиите.

Сепак, по парламентарните избори во 2006 г., откако Никола Груевски сооп-

шти дека коалиционен партнер во Владата ќе му биде ДПА, ДУИ го напушти Собранието со образложение дека таа требало да биде во власта наместо ДПА и дека не била почитувана волјата на гласачите Албанци. Таа го условуваше враќањето во законодавниот дом со прашањата за употреба на албанскиот јазик и за пензиите за борците на ОНА. По неколкумесечен бојкот се вмеша и меѓународната заедница, која побара враќање на интегративците во Собранието и прогрес во политичкиот дијалог.

По финализирањето на преговорите меѓу ДУИ и ВМРО-ДПМНЕ, ДПА се закани дека ќе излезе од Владата, при што сметаше дека за клучните прашања ВМРО-ДПМНЕ требало да разговара со коалициониот партнер, а не со ДУИ.

"Јавноста знае дека оние работи кои се преговараат во тој псевдодијалог се само дел од предизборната политичка платформа на ДПА. ДПА очекуваше погодни моменти, релаксација на ситуацијата, очекуваше дека на крај сериозно ќе се отворат овие теми меѓу партнерите од владината коалиција. Мислам дека ДУИ нема никакви капацитети и внатрешна политичка интелигенција да прави некакви сценарија. Очигледно се работи за сценарио на ВМРО-ДПМНЕ, но нормално дека ДПА е многу искусна партија, веќе 15 години е на власт. На почетокот се договоривме дека ние ќе учествуваме во оваа Влада поради нашите политички цели, земајќи ги предвид и другите цели на другите политички партии", изјави Тачи.

Во меѓувреме ЕУ го построи Тачи, по неговите обвинувања на сметка на евроамбасадорот, бидејќи, како што велеше Тачи, тој им се мешал во внатрепартиските работи, и сакал да ги зачува позициите на ДУИ во преговорите со Груевски. Откако преку медиумите беше раскината тогашната коалиција меѓу ВМРО-ДПМНЕ и ДПА, Груевски излезе со став:

"Не постои документ кој треба да го потпишеме. Со ДУИ договоривме дека треба да усвоиме една листа на закони кои ќе се гласаат по 'Баденер' и закони кои ќе влезат во новиот Деловник на

"МАЈСКИОТ ДОГОВОР" ЈА ВРАТИ ДУИ ВО СОБРАНИЕТО

Собранието. Тоа е првата работа од она што го усогласуваме. Втората работа е дека можеби ќе има одредени работи околу Комитетот за меѓуетнички релации, а третата работа е поврзана со закон за тој Комитет. Друго ништо немаме договорено ниту, пак, имаме нешто потпишувано. Значи, сè друго е чиста шпекулација или лага".

Во меѓувреме ДПА реагираше со ставка на заменик-министерот за внатрешни работи, Рефет Елмази, и уште тројца високи полициски функционери. На 27 мај 2007 г. Тачи и Груевски, очи в очи, си кажаа што мислат еден за друг, но коалицијата ја задржаа.

Ги надминаа суетите и дијалогот меѓу ВМРО-ДПМНЕ и ДПА продолжи.

На 30 мај ДУИ се врати во Собранието и со себе ги донесе петте точки од договорот меѓу Груевски и Ахмети: листа со 46 закони кои ќе се гласаат со двојно мнозинство, рекомпонирање на составот на Комитетот за меѓуетнички односи. Но, тврдеа дека има и други точки од договорот:

"Изнаоѓање решение за материјално и социјално згрижување на сите засегнати во конфликтот од 2001 г. и нивните семејства, подготвување и доставување до Собранието на закон за употреба на јазиците согласно охридскиот Рамковен договор и петтиот амандман на Уставот на РМ и продолжување на дијалогот и дискусиите во Собранието за методологиите за формирање на Влада на РМ".

По вонредните парламентарни избори во 2008 година владината коалиција ја составија ДУИ и ВМРО-ДПМНЕ. И покрај ставот на Владата за мораториум на измените на Законот за полиција и

на Законот за симболите, како и тоа дека донесувањето закон за јазиците ќе биде во согласност со Уставот и со охридскиот Договор, а прашањето на жртвите од конфликтот во 2001 г. ќе се реши во рамките на постојните закони без носење нов закон, нешта за кои одamna се залагаше ДУИ, портпаролката Ермира Мехмети вели дека ова ќе биде стабилна Влада. Сега коментира дека и во Рамковниот договор постои рамка и се дава можност за службена употреба на албанскиот јазик. Тоа е сосема легитимно прашање и не се коси со одредбите. Имаме проект, предлог-решение како треба да биде уредена службената употреба на албанскиот, кој уште во јануари е доставен до ВМРО-ДПМНЕ. Врз основа на тој предлог преговаравме десет месеци и нашите партнери ни ги знаат ставовите за тоа како треба да биде решено прашањето за јазикот".

Кога беа во опозиција не мислеа така!

Сегашната опозициона ДПА ги квалификува ваквите постапки на ДУИ како понижување за Албанците. Сепак, по мораториумот за прашањата за кои се засегнати Албанците се доведува во неизвесност т.н. "Мајски", но и "Мартовски договор".

Иако ДУИ и ДПА сега се навидум раскарани за "албанските прашања", дилемата е дали ваквиот развој на настаните ќе предизвика нова политичка дестабилизација на државата. Всушност, и ДУИ и ДПА имаат исти барања во однос на Албанците, разликата е само во начинот на кој ги презентираат. Методите кои ги применуваат зависат од тоа дали се на власт или во опозиција.

FA. ALIJA DAUTOSKI

POGREBEN INSTITUT

MEGJUNARODEN POGREBEN INSTITUT - STUTTGART. VRŠIME PREVOZ NA POČINATIOT SO AVTOMOBIL ILI AVION. BRZO, SIGURNO I KOREKTNО. OBEZBEDUVANJE NA SITE POTREBNI DOKUMENTI I OŠTANATI POTREBI. RASPOLAGAME SO KOMPLETNA POGREBNA OPREMA. NAŠITE USLUGI SE, OD MESTOTO NA POČINATIOT OD SITE EVROPSKI ZEMJI DO MESTOTO NA POGREBOT !

EDINSTVEN MAKEDONSKI POGREBEN INSTITUT. PROVERENA USLUGA!

I VO NAJTEŠKITE MOMENTI NIE SME SO VAS! VI STOIME NA RASPOLAGANJE 24 ČASA

Büro Makedonija
Tel. 048 / 473 315
Mob. 070 / 711 788

Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mob. 0171 / 5 46 32 20
0172 / 7 62 20 49

70469 Stuttgart - Leobenerstr. 33
Feuerbach www.dautoski.de